

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy dnia 30. Kwietnia. —

N. Pan raczył mianować Kuratorem Jeneralnym Instytutów naukowych w Królestwie, JW. Maxymiliana Hr. Fredra.

N. Pan raczył nadać klejnot szlachectwa z herbem Głosków, JP. Franciszkowi Stalkowskiemu, właścicielowi dóbr ziemskich w Wdztwie. Podlaskiem, dla niego i jego potomków.

J. K. Mość Xiążę Albert Pruski, pozawczoraj wieczorem wyjechał do Berlina.

Rossyja.

— z Petersburga d. 9 Kwietnia v. s. —

Radcy honorowi: Baron Alexander Uxkułt umieszczony w drugiej Sekcji Kancelaryi prywatnej Cesarza Jmci, i Xiążę Alexy Galiczyn dodany do ekspedycyi budowli Kremlina, protokolista w wydziale spraw zewnątrznych Hr. Oton Stacaelbeg dodany do legacyi Cesarzkiej w Neapolu, i Sekretarz rządu Xiążę Alexander Lubomirski dodany Ministrowi spraw wewnątrznych, mianowani zostali Paziarni Cesarza Jmci przez ukaz z dnia 30 Kwietnia d. s.

Rozkazem dziennym z dnia 6. Kwietnia raczył Cesarz Jmć za odznaczający się porządek, jaki zastał we czterech osiedlonych pułkach grenadyjerów pierwszej dywizyi grenadyjerów, szczególniej w pułku Cesarza Jci Austrii, oświadczyć swoje zupełne upodobanie Komendantowi korpusu, Szefowi dywizyi i sztabu, Komendantom brygad i pułków, jakoteż wszystkim Oficerom sztabowym i niższym, podobnie zaś i szeregowym rozkazać dać gratyfikacyja.

— Z Odessy d. 12. (24.) Kwietnia —

Reskrypt Cesarza Jmci wydany do Hrabi Woronzowa, Jenerała Gubernatora Nowej Rossyi i Besarabii:

Z największą rokoszą widzę ze wszystkich raportów, które odebrałem o stanie drugiego korpusu, od czasu jak przeszedł granice w powrocie do kraju, że troskliwość W Pana przyczyniła się niezmiernie do tego stanu pomyślności, w jakim zostaje. Rozporządzenia W Pana dla przygotowania na granicy Besarabii wszystkiego, coby

mogło być potrzebnem, dozwoliły mu korzystać z tego specyjału, jakiego potrzebowaly, i zapewniły mu podostatkami żywności na leżach, w pochodzie i podczas trwania kwarantanny. — Oświadczając W Panu Moję zupełną wdzięczność za ten nowy dowód gorliwości, jaka W Pana ożywia dla dobra publicznego, przekonany jestem zupełnie, że inny korpus drugiego wojska, który równie jest na punkcie wnijscia do kraju, będzie podobnie przedmiotem W Pana gorliwości i starań. W Panu przychylny

(podp.) Mikołaj.

W Petersburgu
d. 26. Marca 1830.

Turcyja.

— Z Konstantynopola d. 10. Kwietnia. —

Lista umieszczonych i na wyższe stopnie posuniętych urzędników zwana Tewczihat, zwykle podczas świąt Bajramu ogłaszana, nie zawiera tą razą ważnych odmian ani w wyższych urzędach Państwa i Ministerstwach, ani w większych Wielkorządztwach. Podług tejże Ministeryjum Porty składają na teraz następujące osoby: Kiaja Beg (Minister spraw wewnątrznych) Ali Bej; Reis Efendi (Minister spraw zewnątrznych) Ahmed Hamid Bej; Czansz Pasza (Marszałek Dworu i Państwa) Hadzi Sajd Efendi. Siedmiu Sekretarzy pod tymi Ministrami są: Bujuk Teskeredzi (wielki Referendarz) Salik Efendi; Kuczuk Teskeredzi (mały Referendarz) Ali Bej; Mekubdži Efendi (Sekretarz gabinetowy W. Wezyra) Aatif Bej; Teczrifatczy Efendi (Mistrz obrzędów) Sajd Bej; Beglikdży Efendi (Referendarz Stanu) Hadży Akif Efendi; Kiaja Kiaiibi (Sekretarz gabinetowy Ministra spraw wewnątrznych) Edhem Efendi i Niżandži Pasza (Sekretarz Stanu do cyfry Sułtana) Nazid Bej. — W Wielkorządztwach, po raz pierwszy wypuszczone ze spisu Paszalik Marei; Sandszaki Lepantu i Negropontu jeszcze umieszczone, i na pierwszy potwierdzony Ibrahim Pasza, a na drugi (który wraz z Atenami znajduje się jeszcze w posiadaniu Turków) Omer Pasza. — Jak zwyczajnie są wykazane także wszystkie w Europie i Azji jeszcze dotąd przez wojska rosyjskie zajęte prowincyje i twierdze.

Ministrowie i wyżsi urzędnicy, którzy potwierdzeni zostali na urzędach swoich, składali czwar-

tego dnia po święcie Bajramu zwyczajną uniżoność, czyli Rikiab, Sultanowi w koszarach Ramit czyłk. W tych dniach nie było zwyczajnych gier i zabaw, ani zaprowadzonych natomiast od lat kilku obrotów wojska.

Za nadejściem łagodniejszej pory roku i otwarciem się żeglugi, spadły znacznie ceny pierwszych potrzeb do życia. szczególnież zboża; daje się tylko uczuć niedostatek mięsa z powodu panującej w niektórych prowincjach zarazy na bydło.

W dniu 7. zawinęła do tutejszego portu nowo-wybudowana fregata na warsztatach Mitileny. Ta fregata przeznaczona zawieść Tahir Paszę do Algieru, stoi na kotwicy przed Beszikasz, oczekując pomyslnego wiatru.

Austryjaki Kontr - Admirał, Conte Dandolo, ponieważ następcą jego w dowództwie austryjackiej eskadry Pułkownik Baron Accurti przybył na fregacie Guerriera do Smyrny, zamysłał z większą częścią austryjackiej dywizyi okrętów powrócić ku c. k. brzegom. Pożyteczne usługi austryjackiej marynarki wojennej w najtrudniejszych stosunkach pod rozkazami tego dowódcy, długo pozostaną w pamięci żeglarzy wszystkich narodów, którzy u niej znajdowali opiekę i bezpieczeństwo przeciw niezliczonym rozbojnikom morskim, co w ostatnich czasach morze lewanckie niepokoiło.

Król sardyński Poseł nadzwyczajny Mar. Gropallo otrzymał od Dworu swojego urlop, dla powrócenia do domu w interesach rodzinnych. Pod jego niebytność sprawować będzie interesa pierwszy tłumacz i radzca legacyi P. Chirico.

Dzisiaj miał ces. rossyjski Poseł P. Ribeaupierre posłuchanie u Kajmakana Paszy i oddał swoje listy wierzytelne do tureckiego Ministeryjum.

Publiczny stan zdrowia utrzymuje się ciągle w stolicy w sposobie zaspokajającym, i najmniejszego niema śladu zarazy morowej. Ostatnie wiadomości z Adryjanopola są bardzo zaspokajające.

Courrier de Smyrne, jak piszą ze Smyrny, nie wychodzi od niejkiego czasu dla słabości redaktora tego pisma P. Blacque.

Grecyja.

Oto jest ósnowna dwóch innych protokółów, podpisanych w dniu 3. Lutego t. r. w Londynie w sprawach greckich.

D r u g i p r o t o k ó ł

konferencyj odprawionych w dniu 3. Lutego 1830. w wydziale spraw wewnętrznych w Londynie.

W obecności: Pełnomocników Francyi, Anglii i Rossyi.

W dalszych konferencyjach, naradzali się Posłowie nad wykonaniem warunków wyboru Władzcy

Grecyi, zawartych w pierwszym protokóle dnia dzisiejszego.

Pełnomocnicy trzech Dworów wzięli na uwagę, że między osobami, które swojemi osobistemi przymiotami i swoim towarzyskim bytem zalecają się przedewszystkiém do wyboru Sprzymierzonych, Xiążę Leopold Sasko-Koburgski łączy w sobie dla Grecyi i całej Europy wszystkie, jakie być mogą, rękojnie; że po zasiągniętych dotąd wiadomościach słusznie tuzzyć można, że Grecy przyjmą go z wdzięcznością za swoje-go Władzcę.

Xiążę Leopold nie jest Członkiem panującej w Anglii rodziny i nie może być w tym kraju do następstwa tronu powołany. Za tem Xiążę Leopold nie jest w przypadku wyłączenia, przywiedzionym w protokóle z d. 22. Marca.

Jako małżonek Xiężnej, córki Króla, porównany jest co do honorów należnych z rodziną królewską aktom parlamentowym; atoli według objaśnien danych przez rząd Króla Jmci uznaniem i dowiedzionem jest, że Xiążę Leopold nie jest Parem Królestwa, że nigdy nie zasiadał w Parlamencie i od owego nieszczęsnego przypadku, który potargał węzły łączące go z Angliją, nie piastował żadnego w tym kraju publicznego urzędu.

Co się dotyczy dochodów, które przez związek małżeński co do istoty swojej nienaruszenie aktom potwierdzone zostały, Xiążę Leopold jest całkiem niepodległy, cokolwiekby nastąpiło.

Zatem Pełnomocnicy Francyi, Anglii i Rossyi oświadczyli, że połączyli głosy swoich Dworów na korzyść Xięcia Leopolda Sasko-Koburgskiego i zgodzili się, ułożyć wspólnie notę, aby mu w wyrazach i pod warunkami zawartemi w protokołach pod liczbami 1., 2. i 3. z dnia dzisiejszego ofiarować rząd nowego Państwa Greckiego, z tytułem „panującego Xięcia Grecyi“, który dziedzicznie na jego potomków przejść powinien.

Protokoły z dnia dzisiejszego udzielone będą Xięciu Leopoldowi Sasko-Koburgskiemu i Xiążę ten wezwany będzie, aby dał swoje zezwolenie.

P r o t o k ó ł t r z e c i

konferencyi z d. 3. Lutego 1830 odprawionej w wydziale spraw zewnętrznych w Londynie.

W obecności: Pełnomocników Francyi, Anglii i Rossyi.

Gdy Xiążę Leopold Sasko-Koburgski przez połączone głosy trzech Dworów Sprzymierzonych do panowania nad Grecyją został powołany, Pełnomocnik Francuzki zwrócił uwagę konferencyi na szczególne położenie, w jakim rząd jego znajduje się względem pewnej

części mieszkańców Grecyi. Przedstawił ón, że Francya ma od kilku wieków prawo opieki nad Katolikami uległymi Sultanowi, któreto prawo Jego Chrześcijańska Mość składa dzisiaj w ręce przyszłego Władcy Grecyi, jak dalece się dotycze prowincyj, które nowe Państwa stanowiąc będą. Atoli zrzekając się tej prerogatywy winien jest Jego Chrześcijańska Mość sobie samemu i tym mieszkańcom, którzy tak długo pod opieką Jego Przodków żyli, żądać, aby Katolicy stałego ładu i wysp znaleźli w organizacyi, jaką Grecya otrzyma, rękojmie, któreby mogły wynagrodzić wpływ, jaki Francya aż do dnia dzisiejszego na korzyść ich miała.

Pełnomocnicy Rossyi i Anglii uznali słuszność tego żądania i uchwalono, że religija katolicka w nowem Państwie używać będzie wolnego i publicznego wykonywania swojego obrządku; że majątek jej będzie zaręczony; że Biskupi w zupełnem objęciu obowiązków, praw i przywilejów, jakich pod opieką Króla Francyi używali, protegowani, i nakoniec, że należące do dawnych francuzkich missyj, lub francuzkich instytuców posiadłości według tych samych zasad uznane i uważane być powinny.

Pełnomocnicy trzech połączonych Dworów, chcąc nadto dać Grecyi nowy dowód życzliwej troskliwości ich Władcy dla tego kraju, i zachować go od nieszczęść, jakie mogłoby prządzć współubieganie się różnych wyznań wiary, zgodzili się, że wszyscy poddani nowego Państwa, jakiegobądź obrządku, mogą piastować wszystkie publiczne urzędy i godności i powinni być zarówno bez względu na różnicę wiary we wszystkich religijnych, cywilnych i politycznych stosunkach traktowani.

Wielka Brytania i Irlandya.

O zdrowiu Króla udzielają Gazety ranne Angielskie z d. 17. Kwiet. następujących wiadomości z okólnika dworskiego: „Zdrowie Króla Jmci o czym z radością doniesić możemy, polepszyło się cokolwiek dnia wczorajszego. Dnia wczorajszego rano oświadczył Sir Matthew Tiernej, że Król Jmci cokolwiek zdrowszy; stan ten trwał cały dzień i dla tego nie sądzono potrzeby wydawania nowego buletynu. Sir Matthew, który dzień wczorajszy przepędził w pałacu, spodziewany był w mieście, na jego miejscu pozostał w Windsorze Sir Henry Helford. Mnóstwo osób przybywało nieustannie do pałacu dla zawiadomienia się o zdrowiu Króla, które do wieczora żadnej nie uległo odmianie.“

Gazeta nadworna Londyńska z d. 13. Kwietnia umieściła rozkaz Rady król. wydany pod d. 7. t. m., na mocy którego wolno jest okrętom au-

stryjackim z Państw Cesarza Jmci Austrii towary i artykuły będące plodem ziemi lub przemysłu i zarobkowości wprowadzać do wszystkich osad angielskich, i z tychże, towary i różne artykuły do jakiegobądź kraju wywozić.

Gazeta nadworna z d. 16. Kwietnia donosi o obraniu na nowo P. Sturt i P. Jerzego Bankes Członkami Parlamentu.

Court Journal czyni uwagę: »Rozeszła się wieść, iż Xiążę Wellington przyrzekł P. Rothschild, że dozwoli członkom rządu w Izbie niższej pozostać neutralnymi w rozprawach względem bilu Granta ku zniesieniu cywilnych niezdolności żydów. Prawda, że P. Rothschild udał się był w tej mierze do Xięcia, atoli nie prawda, aby Xiążę takie dać miał przyrzeczenie. J. K. W. Xiążę Sussex ma bardzo obstawać za tym wnioskiem, a J. K. W. Xiążę Gloucester jest temu przeciwny. Możemy zapewnić z dobrego źródła, że Ministrowie sprzeciwić się będą drugiemu odczytaniu tego bilu.«

Kuryjer donosi: »Dzisiaj odebrało biuro spraw zewnętrznych depesze z d. 19. Lutego od Lorda Ponsonby, naszego Posła w Brazylii. Cesarz w dniu odejścia depeszy nie znajdował się w Rio de Janeiro. Nadeszły także Dzienniki z d. 17. Lutego. W d. 6. t. m. odprawiono tamże uroczyste nabożeństwo w powodu wyzdrowienia Cesarza i jego rodziny po wiadomym wypadku. Przy tej sposobności kościół: Nostra Senhora da Gloria bardzo bogato był przybrany; na tém nabożeństwie był Dwór, Posłowie zagraniczni, Biskupi i inne znamienite osoby, słowem, zgromadzenie było liczne i świetne. Listy z tantiaru odebrane zapewniają, iż Cesarz nie ma zamiaru wystać wyprawy przeciw Portugalii, i że fundusze dla rejencyi na Terceirze będą bardzo ograniczone.«

Globe and Traveller mówi także, że listy prywatne odebrane przez pocztę Brazylijską nie czynią żadnej wzmianki o wyprawie przeciw Portugalii. Wszelako Terceira jest we wszystkie potrzeby należycie zaopatrzona, i myślą tamże o wyprawie przeciw wyspie. St. Michael.

Courrier donosi dalej: »Dzisiejszego poranku otrzymano depesze z Marokko z d. 17. Marca, a z Tripolis z d. 10. t. m. Doniesienia z Tripolis wyrażają niepewną trwogę względem napadu wojsk egipskich, jak sądzą, za porozumieniem się z Francyją.«

Francya.

Król postanowieniem swoim z d. 19. Kwietnia mianował Biskupa z Meaux, Pana Cosnac, Arcybiskupem w Sens, a Plebana przy kościele Maryi Magdaleny w Paryżu, P. Gallard, Biskupem w Meaux, w miejsce P. Cosnac.

Monitor z d. 20. t. m. umieścić postanowienie król. z d. 11. t. m., mianujące Ministra wojny Jenerała Lejtanta Hr. Bourmout, naczelnym wodzem wyprawy do Afryki. Tenże sam numer zawiera postanowienie król. z d. 18. Kwietnia, poruczające Ministrowi spraw zewnętrznych, Prezydentowi rady Ministrów, Xięciu Polignac, pod nieobecność Ministra wojny portefeuille Ministerstwa wojny. Pierwsze postanowienie zawidziane jest przez Prezydenta rady Ministrów Xięcia Polignac, drugie przez Ministra wojny Hr. Bourmout.

Postanowienie król. z d. 11. Kwietnia mianuje P. Auderic, Prefekta depart. niższych Alp, Prefektem Wandei, w miejscu P. Villeneuve, do innych obowiązków wezwanego, a P. Croze, Podprefekta z Corbeil, Prefektem depart. niższych Alp, w miejscu P. Auderic.

Gazette pisze: »Podług listów z Madrytu Posłowie: Króla Karola X., Króla Neapolitańskiego i Infanta Don Luis de Bourbon, Xięcia Lukki i Arcy-Xięcia Parmy, protestowali się uroczystie przeciw wyrokowi Króla Ferdynanda, którym przez usunięcie ugody familijnej, której Jego Chrześcijańska Mość jest naczelnikiem, jakoteż przez usunięcie prawa, spadającego na Xiężęta obudwóch linii Neapolitańskiej i Lukkijskiej, krewnych z płci męskiej Króla katolickiego i jego naturalnych następców na przypadek wygaśnięcia pokolenia męskiego w linii Hiszpańskiej domu Francuzkiego, zniesiona ustawa salicka.

W d. 20. Kwietnia był wielki okład u Xięcia Polignac, dany na cześć Xięcia Leopolda Sasko-Koburgskiego. Według *Gazette de France* ma być Xięzę Suzzo przeznaczony na pełnomocnego Ministra rządu Greckiego w Paryżu.

P. Villele przybył w d. 15. Kwietnia do Tuluzy. Minister wojny uchwalił pod d. 31. Marca; iż wszyscy Oficerowie i żołnierze wojska wyprawy podczas swojego pobytu w ósmej wojskowej dywizyi otrzymać powinni wynagrodzenie. Jenerał Lejtant, szef sztabu jeneralnego otrzyma miesięcznie 1500, Jenerał Lejtant komendant dywizyi 1000, Marszałek polny 600, Pułkownik, Podpułkownik 150, Oficerowie sztabowi różnej broni 90, inni Oficerowie 60 fr. Nadintendent będzie miał miesięcznie 1500, Podintendenci po 150, Adjunkci 90 fr., a podoficerowie i żołnierze będą mieli codziennie dodatku po 5 centymów.

Aviso de Toulon z d. 16. Kwietnia mówi, że w Toulonie po nadejściu brygu Cygne panowała wiść, iż dwa angielskie okręty ładowe zapasami wojennymi chcą zawinąć do Algieru zostały zabrane, lecz późniejsze listy dowiodły bezzasadność tej wiadomości. Ten sam Dzień. zaprzecza pogłoskę o odjeździe Admirala Duperré ku brzegom Afryki i donosi, że okręt liniowy Provence zatknął admirałską banderę, i czyni przygotowania do zabrania sztabu jeneralnego wojska wyprawy. Admirał zostawił sobie tylko galeryja na mieszkanie, gdzie zaledwo się łóżko i stolik do pisania pomieści. Na ten okręt wszędzie sześciu Jenerałów, jeneralny Intendent, Nadlekarz, Nadchirurg, Nadaptekarz wojska lądowego, Intendent i Chirurg wojska morskiego i znaczny sztab jeneralny siły lądowej i morskiej. Okręt liniowy Marengo z Brestu i statek parny Sfinx z Rochefort zawinęły w d. 16. Kwietnia do Toulonu.

Podług *Gazette de France* w ciągu całej kampanii odchodzić będzie codziennie statek parny z Toulou do Algieru, a drugi z tantad do Toulonu, tak, że przez telegraf będzie można w trzydziestu sześciu godzinach mieć wiadomość od wojska.

Gazette de France udziela następującego składu terazniejszej Izby Deputowanych:

Deputowanych prawej strony 104, z których 60 wybranych przez wielkie kolegijs, a 44 przez mniejsze; prawego środka 92, z tych 55 wybranych przez wielkie kolegijs, a 39 przez mniejsze; 31 odszczepieńców, z tych 20 wybranych przez wielkie kolegijs, 11 przez mniejsze; 99 Deputowanych z lewej, z tych 14 wybranych przez wielkie kolegijs, 85 przez mniejsze, 104 Deputowanych lewego środka, z tych 23 wybranych przez wielkie kolegijs, 81 przez mniejsze. Razem 430 Deputowanych, 170 wybranych przez wielkie kolegijs, a 260 przez mniejsze.

Towarzystwo Aide-toi, le Ciel t'aidera wydało okólnik do swoich korespondentów, w końcu którego wyraża: »Rozwiązanie Izby możecie WPaństwo uważać za bliskie; przeciwnicy nasi już się gotują, a zatem i my musimy się z naszą stroną tém zająć.«

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dzisiaj: Teatr zamknięty.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Nr. 19. ROZMAITOSTCI.)